



**REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRA E FINANCAVE**

**RELACION
PËR
PROJEKTLIGJIN
PËR
FSHIRJEN, SHUARJEN DHE PAGESËN E DETYRIMEVE TATIMORE
NDAJ ADMINISTRATËS TATIMORE QENDRORE DHE
DETYRIMEVE TË PAGUESHME NË DOGANË**

**I. QËLLIMI I PROJEKTAKTIT DHE OBJEKTIVAT QË SYNOHEN TË
ARRIHEN**

Ky projektligj është konceptuar si një masë e domosdoshme për të adresuar situatën e mbartur të detyrimeve tatimore dhe detyrimeve të pagueshme në doganë të papaguara, të cilat, të akumuluar ndërkohë, kanë krijuar një barrë financiare për subjektet ekonomike dhe individët, por edhe një barrë administrative për vetë administratën tatimore dhe doganore.

Qëllimi i tij është të lehtësojë këtë barrë, të krijojë hapësirë për formalizimin e mëtejshëm të ekonomisë dhe të përmirësojë klimën e biznesit në vend. Përmes këtij projektligji synohet që të fshihen, shuhet ose të paguhet me lehtësi të konsiderueshme detyrimet që në një pjesë të madhe të rasteve janë bërë të papagueshme për shkak të penaliteteve të larta, kamatëvonesave, apo vështirësive të vazhdueshme financiare të vetë tatimpaguesve.

Në këtë mënyrë, projektligji synon të nxisë rikthimin e subjekteve në aktivitet të rregullt ekonomik, të ulë stokun e borxhit të pashlyer dhe të nxisë pagesën vullnetare të detyrimeve aktuale, duke ndikuar pozitivisht në marrëdhëniet ndërmjet tatimpaguesve dhe administratës tatimore e doganore.

II. VLERËSIMI I PROJEKTAKTIT NË RAPORT ME PROGRAMIN POLITIK TË KËSHILLIT TË MINISTRAVE, ME PROGRAMIN ANALITIK TË AKTEVE DHE DOKUMENTE TË TJERA POLITIKE

Ky projektligj nuk është i parashikuar në programin analitik të Këshillit të Ministrave për vitin 2025.

III. ARGUMENTIMI I PROJEKTAKTIT LIDHUR ME PËRPARËSITË, PROBLEMATIKAT, EFEKTET E PRITSHME

Një numër i madh detyrimesh tatimore dhe detyrimesh të pagueshme në doganë është akumuluar ndër vite, duke u kthyer në një sfidë të dyfishtë: nga njëra anë, ato përbëjnë një pengesë për subjektet që duan të formalizojnë ose rifillojnë aktivitetin ekonomik, ndërsa nga ana tjetër, ato janë të vështira për t'u mbledhur nga administrata, duke u shndërruar në shifra praktikisht të pambledhshme për buxhetin e shtetit. Kjo situatë ka krijuar një klimë pasiviteti, ku shumë tatimpagues, të ngarkuar me borxhe të vjetra, nuk janë më pjesë aktive e sistemit ekonomik.

Projektligji sjell disa përparësi të qarta:

1. lehtëson barrën tatimore për një numër të madh subjektsh dhe individësh,
2. krijon mundësinë për të rikthyer në aktivitet të rregullt ekonomik subjekte që përndryshe do të mbeteshin të paaktivizuar
3. ul stokun e borxhit të pashlyer në regjistrat e administratës tatimore dhe doganore, dhe
nxit pagesën vullnetare të detyrimeve të reja.

Gjithashtu, efektet e pritshme janë të shumëfishta:

4. pritet të rriten të ardhurat nga pagesa e pjesshme e detyrimeve,
5. të përmirësohet klima e biznesit,
6. të ulët konflikti administrativ dhe gjyqësor, si dhe
7. të përmirësohen marrëdhëniet ndërmjet tatimpaguesve dhe institucioneve fiskale të vendit.

Projektligji është në përputhje të plotë me objektivat e qeverisë për rritjen e formalizimit të ekonomisë, përmirësimin e klimës së biznesit dhe rritjen e të ardhurave buxhetore përmes nxitjes së pagesës së detyrimeve aktuale. Ai përfaqëson një instrument të rëndësishëm politikash publike, që synon të krijojë një ambient më të favorshëm për zhvillimin ekonomik dhe të forcojë bashkëpunimin ndërmjet institucioneve shtetërore dhe biznesit. Në këtë mënyrë, projektligji mbështet reformat strukturore të ndërmarra nga qeveria dhe kontribuon në arritjen e objektivave të saj strategjike për zhvillimin ekonomik të vendit.

Borxhi tatimor:

Sipas një analize të përgjithshme të administratës tatimore mbi gjendjen e borxhit deri më datë 31.12.2024, situata e detyrimeve tatimore të papaguara rezulton si vijon:

- Në total Administrata Tatimore ka 202,387 tatimpagues debitorë me detyrime tatimore të papaguara në shumën 162,535,463 mijë lekë.

- 81,830 tatimpagues debitorë (ose 40 %) janë aktivë me detyrime tatimore të papaguara në shumën 41,552,427 mijë lekë (ose 26%), ndërsa 120,557 tatimpagues debitorë (ose 60 %) janë pasivë me detyrime tatimore të papaguara në shumën 120,983,035 mijë lekë (ose 74 %).

Mosha e detyrimeve tatimore të papaguara deri më datë 31.12.2024

Sipas vjetërsisë detyrimet tatimore të papaguara mbi 10 vite janë në shumën 29,500,837 mijë lekë (ose 18 %), 5 deri në 10 vjet në shumën 75,272,905 mijë lekë (ose 46 %), 2 deri në 5 vjet në shumën 32,879,530 mijë lekë (ose 20%), 1 deri në 2 vjet në shumën 10,422,079 mijë lekë (ose 6 %), 6 deri në 12 muaj në shumën 7,331,906 mijë lekë (ose 5 %), 3 deri në 6 muaj në shumën 2,898,305 mijë lekë (ose 2 %), deri në 3 muaj në shumën 4,229,900 mijë lekë (ose 3 %). Këto detyrime tatimore të papaguara sipas vjetërsisë në mijë lekë jepen dhe në tabelën e mëposhtme:

Mosha e Borxhit	TAP	Tatim fitim	TVSH	Sigurime	Tetjera	Totali
borxhi deri ne 3 muaj	340,059	195,818	1,479,193	1,766,683	468,815	4,229,900
borxhi nga 3 - 6 muaj	154,088	486,491	1,005,894	929,256	332,783	2,898,305
borxhi nga 6-12 muaj	201,072	2,935,402	1,854,621	1,484,124	859,079	7,331,906
borxhi nga 1-2 vjet	159,161	3,384,366	3,419,808	2,262,283	1,196,393	10,422,079
borxhi nga 2-5 vjet	293,682	13,151,141	12,747,362	4,309,516	2,377,308	32,879,530
borxhi mbi 5-10 vjet	840,194	20,805,514	25,026,696	9,118,973	19,335,704	75,272,905
borxhi mbi 10 vjet	675,607	6,220,453	11,635,384	4,531,289	6,551,252	29,500,837
TOTALI	2,663,862	47,179,185	57,168,957	24,402,124	31,121,335	162,535,463

Detyrimet tatimore të papaguara ndarë në detyrim, gjobë dhe interesa deri datë 31.12.2024.

Detyrimet principal janë në shumën 98,408,139 mijë lekë (ose 60 %).

Gjobat janë në shumën 56,442,163 mijë lekë (ose 35 %).

Interesat janë në shumën 7,685,161 mijë lekë (ose 5 %).

Borxhi doganor:

Sipas një analize të përgjithshme të administratës doganore, detyrimet doganore të papaguara deri në datën 31.12.2024, janë gjithsej 48,588,510 mijë lekë me 4,684 raste, dhe ndahen në zëra si më poshtë:

Borxhi doganor	13,100,069	mijë lekë (ose 27%)
Penalitete	26,561,081	mijë lekë (ose 55%)
Kamatëvonesa	8,927,360	mijë lekë (ose 18%)

Mosha e detyrimeve doganore të papaguara deri më datë 31.12.2024:

Sipas vjetërsisë detyrimet doganore të papaguara mbi 10 vjet janë në shumën 25,763,570 mijë lekë , 5 deri në 10 vjet në shumën 18,284,590 mijë lekë, 1 deri në 5 vjet në shumën 4,540,349 mijë lekë. Këto të dhëna mbi detyrimet doganore të papaguara ndarë sipas viteve dhe llojit të tatimit në mijë lekë jepen dhe në tabelën e mëposhtme:

Periudha	Mosha	Detyrim	Penalitete	Interesa	TOTAL
.....- 2014	Mbi 10 Vite	6,371,700	13,451,890	5,939,980	25,763,570
	TVSH imp	1,264,245	3,866,528	2,209,080	7,339,853
	Akciza	4,525,596	9,553,568	3,520,682	17,599,846
	Renta	-	-	-	-
	T.Doganore	581,859	31,794	210,218	823,871

2015-2019	5-10 vite	5,651,190	9,788,370	2,845,030	18,284,590
	TVSH imp	1,110,750	3,589,141	1,088,185	5,788,076
	Akciza	4,245,434	6,128,930	1,726,669	12,101,033
	Renta	-	-	-	-
	T.Doganore	295,006	70,299	30,176	395,481
2020-2024	1-5 vite	1,077,180	3,320,820	142,350	4,540,350
	TVSH imp	702,807	2,993,932	107,251	3,803,990
	Akciza	201,268	199,450	30,755	431,473
	Renta	-	-	-	-
	T.Doganore	173,105	127,438	4,344	304,887
TOTALI		13,100,070	26,561,080	8,927,360	48,588,510

Detyrimet doganore të papaguara deri më datë 31.12.2024, sipas llojit, ndahen si më poshtë:

TVSH në import	16,931,919	mijë lekë (ose 35%)
Akciza	30,132,152	mijë lekë (ose 62%)
Taksa Doganore	1,524,239	mijë lekë (ose 3%)

Detyrimet e akcizës të papaguara të kontabilizuar nga administrata tatimore nga viti 2010 deri më 01 Tetor 2012, dhe të trashëguara në Drejtoinë e Përgjithshme të, janë në shumën 13,982,713 mijë lekë me 29 raste, i ndarë në zëra si më poshtë:

Borxhi doganor	3,927,754	mijë lekë
Penalitet	7,306,821	mijë lekë
Kamatë Vonesa	2,748,138	mijë lekë

IV. VLERËSIMI I LIGJSHMËRISË, KUSHTETUESHMËRISË DHE HARMONIZIMI ME LEGJISLACIONIN NË FUQI VENDAS E NDËRKOMBËTAR

Ky projektligj është hartuar në mbështetje të neneve 78 dhe 83, pika 1, dhe 155, të Kushtetutës.

V. VLERËSIMI I SHKALLËS SË PËRAFRIMIT ME *ACQUIS COMMUNAUTAIRE* (PËR PROJEKTAKET NORMATIVE)

Ky projektligj nuk synon përafrimin me *acquis communautaire*.

VI. PËRMBLEDHJE SHPJEGUESE E PËRMBAJTJES SË PROJEKTAKTIT

Ky projektligj përbëhet nga 15 nene, të cilat parashikojnë si vijon;

Neni 1, përcakton objektin e ligjit, i cili parashikon kushtet për fshirjen, shuarjen dhe pagesën e detyrimeve tatimore të papaguara në sistemin tatimor e-tax ose jashtë tij dhe të detyrimeve të pagueshme në doganë.

Neni 2, parashikon përkufizimet në kuptim të këtij projektligji.

Neni 3, parashikon tatimpaguesit/subjektet që përfitojnë në kuadër të këtij projektligji të cilët janë tatimpaguesit e regjistruar në regjistrin aktiv, pasiv, të çregjistruar ose me statuse të tjera në sistemin tatimor e-tax, për detyrime tatimore ndaj administratës tatimore dhe subjektet debitor ndaj administratës doganore.

Neni 4, parashikon tatimpaguesit/subjektet që nuk përfitojnë në kuadër të këtij projektligji, të cilët janë tatimpaguesit/subjektet që kanë detyrime tatimore/doganore, të cilat janë dënuar me vendim gjyqësor të formës së prerë për vepra penale ose janë në proces gjyqësor apo hetimi në fushën tatimore dhe/ose doganore, në kuptim të legjislacionit të fushës përpara ose gjatë kohëzgjatjes së zbatimit të këtij ligji.

Neni 5, parashikon fshirjen e plotë të detyrimeve tatimore direkte apo indirekte të papaguara që i përkasin periudhave deri më 31 dhjetor 2014, përveç kontributeve të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore. Për këto të fundit, parashikohet fshirja ose shuarja e dënimeve administrative dhe kamatëvonesave për periudhat deri deri më 31 dhjetor 2014, duke përfshirë edhe të vetëpunësuarit në bujqësi, por pa përfshirë kontributin. Po ashtu, ky nen parashikon faljen e gjobave dhe kamatëvonesave në rastet kur është paguar principal.

Neni 6, parashikon mundësinë për shuarje të pjesshme të detyrimeve për periudhën 1 janar 2015 deri në 31 dhjetor 2019, me kusht që tatimpaguesi të paguajë një pjesë të përcaktuar të detyrimit brenda afateve të përcaktuara në të. Për këtë periudhë, nëse paguhet 50% e detyrimit njëherësh brenda datës 30.6.2026, pjesa tjetër fshihet/shuhet; ndërsa nëse zgjidhet pagesa me këste mujore të barabarta brenda datës 31.12.2026 të 75% të detyrimit, përfitohet

fshirja/shuarja e pjesës së mbetur prej 25% të detyrimit. Në të dy rastet, gjobat dhe kamatëvonesat për periudhat përkatëse fshihen plotësisht.

Gjithashtu, edhe në rastin kur është paguar principi dhe tatimpaguesi ka detyrime të papaguara vetëm gjoba dhe kamatvonesa në llogarinë e tij, falen gjobat dhe kamatëvonesat.

Për detyrimet e periudhës nga 1 janar 2020 deri në 31 dhjetor 2024, fshirja e gjobave dhe kamatëvonesave është e kushtëzuar me pagesën e plotë të detyrimit brenda datës 31.12.2026.

Gjithashtu, shuhet dënimet administrative (gjobat dhe kamatëvonesat) për sigurimet shoqërore e shëndetësore që i përkasin periudhave tatimore nga 1 janar 2015 deri më 31 dhjetor 2024, që rezultojnë të regjistruara në llogarinë e tatimpaguesit, përfshirë të vetëpunësuarit në bujqësi me kushtin që të paguhet 100% kontributi, brenda datës 31.12.2026.

Neni 7, parashikon fshirjen/shuarjen e detyrimeve tatimore të tjera të cilat janë për;

- tatimpaguesit persona fizikë ose juridikë që rezultojnë të çregjistruar në QKB ose me vendim gjykatë apo që janë të çregjistruar në administratën tatimore deri në datën 31.12.2024;
- dënimet administrative (gjobat) tatimore të llogaritura automatikisht nga sistemi për deklaram të vonuar, sipas ligjit nr. 9920/2008, “Për procedurat tatimore në R.SH”, të ndryshuar, deri më 31.12.2024, përfshirë edhe dënimet që lidhen me afatin e deklarimit të të punësuarve;
- dënimet administrative (gjobat) për mosdeklarim në afat për deklarata të padorëzuara, që ju përkasin periudhave deri më 31.12.2024, me kusht që çdo deklaratë e padorëzuar të dorëzohet deri në datën 30.06.2026;
- dënimet administrative (gjobat) për dorëzim të vonuar të vendimit për destinimin e rezultatit dhe dorëzim me vonesë të pasqyrave financiare;
- gjobat dhe interesat e gjeneruara në sistem, nga ndryshimi i listëpagesave për periudhat e kaluara, që rrjedhin nga zbatimi i një akti ligjor apo nënligjor me efekt prapaveprues apo zbatimit të një vendimi gjykatë të formës së prerë.

Neni 8, parashikon se tatimpaguesit që kanë tepricë kreditore të TVSH-së, ose të një tatimi tjetër përfitojnë nga fshirja/shuarja e detyrimeve tatimore, pas kompensimit (zvogëlimit) të tepricës deri në masën e tatimit të papaguar. Kompensimit nuk i nënshtrohen detyrimet për kontributet e sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore.

Neni 9 dhe neni 10 parashikojnë, shuarjen e detyrimeve pagueshme në doganë, duke aplikuar të njëjtat parime si për detyrimet tatimore. Kështu për detyrimet e papaguara deri më 31 dhjetor 2014, parashikohet fshirja/shuarja e plotë e detyrimit, ndërsa ofrohet mundësia për fshirje/shuarje të pjesshme të detyrimeve për periudhën 1 janar 2015 deri në 31 dhjetor 2019, me kusht që tatimpaguesi të paguajë një pjesë të përcaktuar të detyrimit brenda afateve të përcaktuara në projektligj. Për këtë periudhë, nëse paguhet 50% e detyrimit njëherësh brenda datës 30.6.2026, pjesa tjetër fshihet/shuhet; ndërsa nëse zgjidhet pagesa me këste mujore të barabarta brenda datës 31.12.2026 të 75% të detyrimit, përfitohet fshirja/shuarja e 25% të detyrimit. Në të dy rastet, gjobat dhe kamatëvonesat për periudhat përkatëse fshihen plotësisht. Për detyrimet e periudhës nga 1 janar 2020 deri në 31 dhjetor 2024, fshirja e gjobave dhe kamatëvonesave është e kushtëzuar me pagesën e plotë të detyrimit brenda datës 31.12.2026.

Neni 11, përfshin edhe detyrimet që janë në proces ankimi administrativ apo gjyqësor, duke i dhënë mundësinë tatimpaguesit të përfitojë nga dispozitat e ligjit nëse heq dorë nga ankimi administrativ ose nga e drejta e padisë/ankimit/rekursit në çdo fazë dhe shkallë të gjykimit pranë gjykatës administrative kompetente.

Projektligji përjashton nga përfitimi nga dispozitat lehtësuese të tij, tatimpaguesit tatimpaguesit/subjektet që kanë detyrime tatimore/ detyrime të pagueshme në doganë, për të cilët ka vendim gjyqësor të formës së prerë të gjykatës administrative për këto detyrime, ose vendim gjyqësor të shkallës së parë administrative me palë fituese administratën doganore/tatimore, në kuptim të legjislacionit të fushës.

Neni 12, përcakton se tatimpaguesit/subjektet, për të cilët fshirja/shuarja e detyrimit aplikohet me kusht, nuk përfitojnë fshirje/shuarje të detyrimit nëse nuk përmbushin kushtet brenda afateve të përcaktuara në projektligj. Gjithashtu, për çdo tatimpagues/subjekt që përfiton ose jo nga fshirja/shuarja e detyrimeve, organi përkatës nxjerr një akt administrativ për këtë qëllim, duke njoftuar edhe tatimpaguesin.

Neni 13, përcakton oragnet zbatuese dhe afatet për fshirjen/shuarjen e detyrimeve tatimore dhe detyrimeve të pagueshme në doganë. Gjithashtu, ky nen

saktëson se ky ligj i shtrin efektet nga data 1 janar 2026, sipas përcaktimeve të nenit 15, deri në datë 31.12.2026.

Neni 14 përcakton afatin për nxjerrjen e udhëzimit të Ministrit të Financave në zbatim të këtij projektligji.

Neni 15, parashikon se ky ligj botohet në fletoren zyrtare dhe i fillon efektet në datën 1 janar 2026.

VII. INSTITUCIONET DHE ORGANET QË NGARKOHEN PËR ZBATIMIN E AKTIT

Për zbatimin e këtij projektligji ngarkohen administrata tatimore qendrore/vendore, administrata doganore dhe Instituti i Sigurimeve Shoqërore.

VIII. PERSONAT DHE INSTITUCIONET QË KANË KONTRIBUAR NË HARTIMIN E PROJEKTAKTIT

Ky projektligj është hartuar nga Ministria e Financave dhe i dërgohet për mendim Ministrisë së Drejtësisë dhe Ministrisë së Ekonomisë dhe Inovacionit.

IX. RAPORTI I VLERËSIMIT TË TË ARDHURAVE DHE SHPENZIMEVE BUXHETORE

Projektligji parashikon kushtet për fshirjen, shuarjen dhe pagesën e detyrimeve tatimore të papaguara ndaj administratës tatimore qendrore në sistemin tatimore e-tax ose jashtë tij dhe të detyrimeve të pagueshme në doganë. Bazuar në eksperiencat e zbatimit të ligjeve të faljes më përpara, është parashikuar që për vitin 2026, në total nga të dy administratat, priten të arkëtohen rreth 3.7 miliardë lekë nga zbatimi tij.

MINISTRI

PETRIT MALAJ